

Asia: VN/25733/2021-OKM-334

Lausuntopyyntö valtioneuvoston selontekoluonnokseksi - Uutta suuntaa Suomen digitaaliseen kompassiin

Tavoite 1 - Suomi kehittyy demokraattisena ja sivistyneenä yhteiskuntana digitalisoituvassa maailmassa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Yhteiskunnan toimijoiden kyky omaksua ja soveltaa uusia ja kehittyviä teknologioita kestävästi ja tuottavasti on vahva.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Suomi on edelläkävijä digiosaamisessa ja teknologia-alan kehityksessä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Datan saatavuus ja laatu sekä datanhallinnan infrastruktuuri tukevat yritysten arvonluontia ja ratkaisujen skaalautuvuutta.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Tietoliikenneyhteydet ovat kattavat, turvalliset ja kestävät.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Palvelin- ja laskentainfrastruktuurit ovat energiatehokkaita ja vastaavat julkisten palveluiden, yritysten ja tutkimuksen tarpeita.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitalisaatio ja dataperustainen arvonluonti etenee yrityksissä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Yritysten tuottavuus ja kilpailukyky paranee uusien teknologioiden onnistuneen käyttöönoton myötä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitaaliset julkiset palvelut toimivat yhteentoimivina palvelukokonaisuuksina mahdollistaen sujuvan asioinnin ja korkean tuottavuuden.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Julkinen hallinto hallitsee yhteiskunnan keskeisten toimintojen datan, teknologian ja infrastruktuurit turvallisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti varmistaen yhteiskunnan toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Julkinen hallinto toimii tuottavasti tekoälyä sekä uusia digiteknologioita hyödyntäen.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Poikkihallinnollinen johtaminen ja yhteistyö

Ovatko siinä esitetyt digitalissaation johtamisen ja yhteistyön periaatteet perusteltuja osia osana Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Digikompassin tavoitteiden ja avaintulosten kokonaisuus

Puuttuuko digikompassin tavoitteista ja avaintuloksista yleisesti jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

-

Tuloksellisuuden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Mitä mittareita tunnistatte tavoitteiden ja avaintulosten etenemisen mittaamiseen?

-

Miten digikompassin vaikuttavuutta tulisi Suomen tasolla mitata?

-

Toimintaympäristön kuvaus

Geopoliittinen ja taloudellinen toimintaympäristö

-

Turvallisuus ja resilienssi

-

Kriittiset teknologiat ja innovaatiot

-

Hyvinvointi ja yhteiskunnalliset muutokset

-

Digitalisaation ja datatalouden sääntely

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Uudet teemat

Tekoäly

-

Turvallisuus

-

Hyvinvointi

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Digikompassin kokonaisuus

Miten arvioisit digikompassia kokonaisuutena?

-

Muut kommentit

Mikäli kommentti ei sovellu lomakkeen muihin asiakohtiin, voit jättää sen tähän.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua digikompassin päivittämiseen. Olemme koonneet huomioita koko digikompassista tähän kohtaan.

Tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttaminen vaatii rahoitusta ja valtioneuvostotason koordinaatiota. Erilaisten elämäntapahtumalähtöisten kokonaisuuksien kehittäminen etenee

hitaasti, mikäli näille ei löydetä omistajaa, rahoitusta ja näitä ei selkeästi projektoida julkisessa hallinnossa. Huomiota digitalisaation kehittämisessä tulisi kiinnittää myös yhtenäiseen ohjaukseen niin ministeriöiden kuin laitosten jne. osalta suhteessa paikallis- ja aluetason toimijoihin.

Investoinneissa palveluihin on voitava lähteä digitaalisen palvelun ensisijaisuudesta, jotta tavoitteet saavutetaan. Kyseistä lausetta tulisi loiventaa, sillä kaikki julkisen sektorin palvelut eivät tosiasiallisesti voi olla ensisijaisesti digitaalisia ja myös näiden palveluiden kehittämiseen on syytä investoida.

Saavutettavuuden toteuttaminen kaikkien erityisryhmien osalta on erittäin haastavaa ja vaatii rahallista panostusta palvelujen muotoiluun ja toteutukseen.

Digitalisaation edistämässä on olennaista ottaa huomioon myös erityisryhmien tarpeet. Näillä erityisryhmillä olisi paljon mahdollisuuksia hyödyntää digitaalisia palveluita nykyistä tehokkaammin ja jopa helpommin, kuin fyysistä asiointia, mikäli muotoilussa otettaisiin alusta asti erilaiset tarpeet huomioon.

Saavutettavuuden edistäminen vaatisi osaamisen kasvattamista koko julkisen sektorin osalta ja sen tulisi olla osa digikompassin osioita. Yleinen neuvonta, ohjaus ja koulutus tulisi mahdollistaa koko julkiselle sektorille myös näkökulman muutoksena digipalveluiden kehittämiseen.

Saavutettavuudella ei ole kansallista koordinaatiota toteutukseen, valvova viranomainen on toki olemassa. Tarvittaisiin yhteistä kehittämistä ja suuntaviivoja sekä parhaiden käytäntöjen levittämistä poikki koko julkisen hallinnon.

Kansalaisten osallistaminen digitaalisten palveluketjujen suunnittelussa ja kehittämisessä tulisi saada laajemmin käytössä olevaksi toimintamalliksi.

Yleinen tekoälyn lukutaito tulisi toteuttaa osana peruskoulun ja muiden opintoasteiden sekä yleisen siviilistystyön toteutuksia. Kansallisesti tulisi huolehtia, että kaikki asukkaat omaavat riittävän ymmärryksen tekoälystä ja sen reunaehdoista. On hyvä, että digikompassi tunnistaa tarpeen kehittää kansalaisten osaamista digitaalisten palveluiden käyttöön, mutta on tunnistettava, että tätä tehdään käytännössä paikallistason ja aluetason toimijoiden sekä järjestöjen vapaaehtoisvoimin silloin, kun kyse ei ole opetuksen ja koulutuksen sisään rakennetusta kokonaisuudesta.

Hyvätkään digitaaliset asiakaslähtöisesti kehitetyt palvelut eivät ole yhdenvertaisesti käytettävissä, jos kaikilla asukkailla ei ole todellisia taitoja ja välineitä niitä käyttäen. Esimerkiksi vahvan tunnistautumisen osalta osa asukkaista on eriarvoisessa asemassa (esim. Alaikäiset nuoret, heikossa asemassa olevat, harvaan asutuilla alueilla asuvat, paperittomat ja maahanmuuttajat, kodittomat, muun kieliset ja vieraskieliset, ikäihmiset).

Mahdollisuus vahvaan sähköiseen tunnistautumiseen kaikille kansalaisille ja hallinnon asiakkaille. Yhdenvertaisuus digitaalisten palveluiden käytössä ja kehittämisessä - saavutettavuus ja käytettävyys, tunnistautumismahdollisuudet, laitteet saatavilla, verkkoyhteydet - tulisi varmistaa. Erityisesti niillä alueilla, jossa kaupalliset toimijat eivät huolehdi riittävästä verkkoyhteyksistä on asukkaita, joiden palveluita voitaisiin tehostaa digitalisaation avulla.

Menna Hanna
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy